

INTERTEXTUAL PLAY IN POLISH CONTEMPORARY POETRY

Maria Ostasz

*Pedagogical University of Krakow,
Podchorążych 2, 30-084 Kraków, Poland;
e-mail: maria.ostasz@onet.pl*

Intertextual games, which are the focus of this article, have been mainly based upon texts written by various Polish poets. The analysis of carefully selected texts enabled naming of the basic intertextual dialogue strategies used by the poets, as well as proving that their creative endeavors bear the character of an intertextual game, which invites the young reader to participate, too. It has been also proved, that the strategies used in many fairy tale intertextual games do not only refer to the texts but also to the poets themselves: they appear in turn in the role of hypotext or hypertext authors.

Keywords: hypotext, hypertext, intertextual game, poetics of quarrel, tale.

Intertextual games, which are the focus of this article, prove to be not only up to date within the research area but also a popular element of literary output. Breaking the boundaries between different literary traditions, the past and the contemporary, is given the name of a game or intertextual dialogue strategy. [1, p. 81]. Głowiński (...) defines intertextuality as present when “reference to an earlier text is a part of the semantic structure in which it appears”. The master text, or, to use Genette’s term, hypotext is the basis of the semantic structure of new text, called hypertext [4, p. 12–15].

In a similar vein, Kristeva says, “each literary text incorporates other, earlier texts, which makes it a network of numerous borrowings” [2, p. 334]. The borrowed elements can fulfill different functions, often contrary to those which were used in the master text. A number of them, for example those representing the paidial conventions of “an upside down word” (“świat na opak”) [6], serve an only function of suggesting an axiological dimension, intertextuality can be a matter of degree, starting from a slight notion up to a clear collage of texts [5, s. 502]. The typology of intertextual games – according to Balbus [1, s. 83–85] – contains a number of categories. A broadly understood stylization consists in a clear demonstrative reference to another text, which makes the tension between the two texts all too clear. An active continuation is a safe, conflict-avoiding and nonconversational extension of the traditional source, often not in the form of a dialogue at all. The stylistic reminiscence becomes a semiotic gesture in itself, which stresses the similarity between the codes. The restitution of the form is like coping: it consists in reaching for the common good of the tradition.

In 2007 three contemporary poets, Agnieszka Frączek, Urszula Kozłowska and Agata Widzowska-Pasiak published a book entitled *Pokłóciły się poetki o pietruszkę i skarpetki, czyli awantura na 48 wierszy* [How some poets quarreled about the parsley and the socks or a row of 48 poems], which comprises 24 chapters with structurally homogeneous titles (all

using the “or” junction), similar to the book title itself. Also the titles of the introduction and the summary are significant: *Pokłóciły się poetki* [How some poets quarreled] and *Śmiechu warte* [You must be kidding]. The aforementioned poets argue by means of their poetic texts, which emulate the poetics of a quarrel. Each of them is signed with a poets’ first name. As it is natural for a quarrel to include an emotional exchange of opinions, the created world of the hypotexts is usually negated – the modification of the hypertexts introduces an axiological dissonance. The strategies used in these fairy tale intertextual games refer not only to the texts but also the poets themselves. They appear in turn in the role of hypotext or hypertext authors.

The poetics of a quarrel definitely suggests reference to an already classical fairy tales of Brzechwa, e.g. *Kłótnia rzek* [The quarrel of rivers] or *Na straganie* [At the stall]. The beginning chapters, in line with the title of the book, consist in poetic arguments about parsley and socks. The chapter entitled *O urodzie korzonków, czyli awantura w warzywniaku* [About the beauty of the roots or a greengrocers’ brawl] is a travesty of the classics. The poems focus on two most popular vegetables, while *At the stall* has as many as 13 vegetables quarrelling. They show a full picture of their physiognomy and culinary merits, as well as underline an intolerant xenophobic protagonist of the hypotext. The semantics of the hypertext is co-created with the hypotexts, by negation and contrast. The initial fairy tale situation introduces the problem: „Kulinary bój się toczy –/ kto nas wdziękiem zauroczy?/ Lepsza marchew czy pietruszka?/ Kto ciekawy, niech posłucha/ Spotkała się marchew z pietruszką” [here we have a culinary row – which is the best of all? Let all interested hear it. Once a carrot once met a parsley..”]. [3, p. 10].

What follows is the introduction of the protagonists. First we have *Miss Marchewka* [Miss Carrot] poem by Kozłowska (signed with the first name Ula), in which a small Miss Word boasts of her charms:

Spójrz na mnie – ja z moim kolorem
dla innych przykładem i wzorem
być mogę... I jeszcze ci wyznam,
że niczym beze mnie włoszczyzna!
Bez marchwi surówki nie będzie!
Przydają się zawsze i wszędzie!
Sok z marchwi i marchew na gęsto
Spożywa się chętnie i często! [...]
więc jestem i smaczna, i zdrowa,
a ciebie nie warto kupować!
Pietruszko... ach! Tak mi cię szkoda...
Nie wszystkim wszak dana uroda,
lecz tego ci również współczuję,
że nie nadzwyczajnie smakujesz.
Na stole widuję cię rzadko...
Już przestań zaślaniać się natką!

Look at me, and colour mine
Which a sample, model fine
Is for others.
There’s no salad without carrot,
carrot juice and carrot pure
all too gladly now consume
So I’m healthy and I’m tasty
you do not deserve a purchase.
Parsley! I’m so sorry for you
but it’s only some who shine
with a beauty sure like mine.
And I’m also deeply sorry
that your taste very poor-y
You don’t patron tables, so
be so kind and stop the show
your green leaves is all you own

[...] [3, s. 11]

As it would be expected from a lady, the carrot, talks with the use of archaic, warm but patronising politeness: “– Coś powiem ci, moja duszko/ Wyglądasz źle, jesteś blada, / tak blada, że aż nie wypada”. [Let me tell you something, dear./ you are pale, so very pale/ that is really is a shame]

Continuing to present its merits in the next stanza, the carrot uses a confidential tone: “No cóż, powiem tak między nami –/ zawieram więcej witamin”, [well, just between you and me, I do have more vitamins!] and finishes with a pejorative: “Cóż... muszę uczucia twe zranić,/ więc powiem, że... jesteś do bani!” [Well, here I must be really cruel, you are simply no-good fuel]. This kind of increasing emotionality seems natural in a quarrel.

The parsley, however, proves to be only a passive listener in the hypotext, while all the merits of the carrot have been clearly and demonstratively listed by their personified owner. But the second poem of the chapter, *Pietruszka dama*, [Lady Parsley], signed with a first name, Agnieszka – Agnieszka Frączek continues the topic. The author is defending herself on behalf of the pale lady, and she aims at proving that its merits are not smaller:

Istotnie pietruszka jest blada.
Lecz bladeść to przecież nie wada!
Pietruszka nie bywa na plaży
(po prostu nie znosi się smażyć!)
i słońca unika jak ognia
Wciąż chadza w sweterkach i w spodniach
(to bardzo twarzowe ubranko)
i nosi parasol z falbanką. [3, s. 12]

Indeed the parsley is pale,
but paleness is fine today.
Parsley does not frequent the beach,
she hates sweltering heat
so she avoids the sun
wearing her sweaters and pants
which behold her just fine.
She has a nice frilly hat.

Parsley talks about her attributes in a language of a worldly lady:

– Cóż... mniemam,
że w świecie gorszego nic nie ma
niż nosek ściemniały od słońca,
brązowe (lub rude!!!) ramionka
i buzia pokryta piegami.
To wszakże tragedia dla damy!

Well, I cannot say
what is really more passé
than a brownish nose
shoulders red
and freckled face.
They are all a real shame!

Lady Parsley cares for the physiological qualities:

Pietruszka na zapas się martwi,
że będzie podobna do marchwi,
gdy słońce ją muśnie promieniem...
Więc w końcu się chowa pod ziemię.
Bo ona po prostu jest damą
I każdy ci powie to samo!

Parsley is worried too much
Not to become carrot like
If the sun touches her face, so
under the earth she finds her place.
She is a lady, as we all know.

Lady Parsley exhibits different tastes, which influence her looks and unique qualities as well as the values she believes in. As shown by the analysis, the hypotext and hypertext form a whole, and their common message is tolerance towards difference. It is worth mentioning that, against common misconceptions, good poetic text should fulfill the function of educating the young generation.

Another interesting part is *Jak porządna skarpetka wyglądać powinna? Czyli kłótnia o sprawy zasadnicze*. [What makes a respectable sock or a row over the essentials]. Here the roles become reversed: the hypotext *Porządne skarpetki* [Respectable socks] is signed with the first name Agnieszka (Frączek), and the hypertext *Skarpetki z klasą* [Socks with class] is signed with Ula (Kozłowska). The initial fairy tale situation referring also to both poets' texts

introduces the problem: “Pokłóciły się poetki/ o rzecz zwykłą... O skarpetki./ Jaka długość? Jaki kolor?/ Które lepiej oddać molom...?” [3, s. 6] [Once two poets quarreled over what? Just socks. What colour, length they should be and which better give to the moth it would be.] A three – stanza hypotext, consisting of simple colloquial result clauses, humorously defines the subject mentioned in the title:

Porządne skarpetki – to jasne –
przenigdy nie mogą być własne! [...]
Porządny skarpetkom – to pewne –
są dziury na piętach potrzebne. [3, s. 6-7]

Respectable socks, it's clear
cannot be one's own, my dear
Respectable socks, surely
with holes on the heel should be

Anaphoric repetitions of the object as well as the whole sentence structure with the use of” – to jasne – “ – to pewne – „, to proste “ [“It's clear”, “Surely” “it's simple”] develop the humorous understanding of the sock respectability mentioned in the title. The first stanza explains: “czy czyste, czy brudne –/ po “prostu paskudnie są nudne” [whether clean or dirty, socks are simply boring]. The second one assures that socks “są dziury na piętach potrzebne/ bo pięta dokładnie chce wiedzieć./ skąd przyszła i dokąd znów idzie” [need some holes, ‘cos heels want to know where they go], and the third one argues that socks “powinny być długie, dłuugaśnie!/ bo po to skarpetki są właśnie./ by w zimie, gdy z nieba śnieg prószy./ nie marzły nam brzuchy i uszy” [should be looong, lest winter snow makes our bellies and ears cold].

This double play with the understanding of the stereotypical aesthetics is not continued in the hypertext of Ula, which exhibits an educational tone and does not continue the poetics or the idea of the hypotext. The expression ‘z klasą’ [with class] is defined here. It is not, however, a continuation of the ways in which the hypotext defines the key word *porządne* [respectable]. The first line of the poem *Skarpetki z klasą* [Socks with a class] repeats the title as hyper quotation, with the aim of developing the literary definition of an opaque understanding of aesthetics:

Zawsze noś skarpetki z klasą!
Dobierz modny krój i fason,
estetyka twej uwadze
niech nie ujdzie – dobrze radzę!

Always wear your socks with class
find a trendy dress and cut
don't forget they must look nice
that's a good piece of advice

Gdy wyłażą ci spod spodni,
to jesteśmy chyba zgodni
że najlepsze będą całe
i koniecznie śnieżnobiałe. [3, s. 8-9]

When they show under your trousers
that is what we all agree
they should have no holes
and best if they come in snow white crest

The intertextual game strategy consists primarily in the continuation of the topic. The poet Agnieszka, tells a enumerating- repetitive tale (in third person) about a double and hence humorous understanding of the concept *porządne*, [respectable], while Ula, explains the concept of *z klasą*, [with class] by addressing the reader with directives (in second person singular): “Zadbaj o nie pełną parą!/ Zetrzyj z pięty plamę szarą, /zdejmij trampki, włóż sandały/ i niech wszystkim wyjdą gały!” [3, p. 8–9]. [Care for them with all your will/ clean the gray blot from your heel/take off sneakers put on sandals/ so that all think it's a scandal]

Despite differences of poetics, lexical, phraseological and structural colloquialisms are found in both hypotext and hypertext. The intertextual game of the studied texts consist in a

playful, opaque defining of the two aesthetics keywords in child's language. The intertextual game is also played by Agata Widzowska-Pasiak and Ula Kozłowska in *Przepychanki w sprawie spanka. Czyli spór z budzikiem w tle* [Little fights about the beddie or a row with an alarm clock]. The prototypes of the characters seem to be the poets themselves. Also here the problem is introduced by the initial fairy tale situation: "Znów wybuchła draka dzika:/ <<lepiej w nocy spać czy brykać?>>/ Dwie poetki niczym bestie/ kłócą się o ową kwestię./ Hałasują przy tym strasznie!/ Więc ja wcale dziś nie zasnę..." [3, p. 14]. [Here we fight again, if it's better to sleep or to horse around/ they're making so much noise/ I will not sleep at all]

It is the very titles that suggest the playfulness of the dialogue: *Nocny Marek* [A Night Owl] and *Ranny ptaszek* [An Early Bird]. The poet Agata speaks with the voice of the title protagonist, bragging about her night time habits:

Ach rozkosznie czuwać nocą,
patrzeć, jak się gwiazdy złocą,
pić szklankami Mleczną Drogę
(zdrowsza jest niż mleko krowie!).[...]

It's so great t'be vigilant at night
looking at the stars when they twinkle bright
drinking Milky Way by the glass,
(it is healthier than cow's milk, alas).

W nocy lubię witać gości,
z psem Hultajem grywam w kości,
czytam lub dryluję wiśnie,
póki dzionek nie rozbłyśnie.

I like greeting guests at night,
with my rascal dog play cards,
Reading, drilling cherries out
Before dawn is breaking out

Lepiej budzić się w południe,
Wtedy nie jest już paskudnie;
Ptaszki wstały, słońce świeci,
MPO wywiozło śmieci...

So much better to get up
when it's beautiful,
when the sun and birds are up
and the dustmen have cleaned up

A tak mówiąc między nami,
jeśli chodzisz spać z kurami,
w końcu zaczniesz tak jak one
znosić jajka na sadzone! [3, s. 15-16]

And if you prefer, my dear
lying down at dusk, hens like
you will once wake up with them
laying fried eggs, oh my..

The poet Ula enters into a dialogue with Agata's text, by continuing the topic and the manner of its presentation – the poetics, style and language, that is the self characteristics of the *Early Bird*, while representing habits contrary to him:

Zawsze wcześnie wstaję z łóżka,
sen zostawiam na poduszkach
i wesoła jak skowronek
spieszę witać nowy dzionek. [3, s. 17]

[...] Early always I get up
leaving my dreams pillowed up
and as happy as a lark
I say hello to the world

The hypertext makes even direct reference to the night owl (in 2 person sing):

Rankiem jest naprawdę cudnie...
A ty wstajesz, gdy południe
i dwunasta już wybiła.
Prawie cały dzień straciłaś!
Potem siedzisz do północy.
czytasz książki, psujesz oczy...
Lecz już dosyć! Światło gaszę!
Bo ja jestem ranny ptaszek!

Mornings can be really bright...
Rise at noon and you sure might
Lose the whole day.

Then you stay up late
midnight reading's bad
for your eyes, so stop, lights off
I'm an early bird!

The two texts in question definitely form a whole. In the original they both have six 8-syllable stanzas with a caesura after the fourth syllable, they both end with a summary of the arguments mentioned earlier, and the intertextual play they use serves the purpose of contrasting both attitudes.

The texts entitled *O narodowości bocianiej, czyli skandal dyplomatyczny* [About the stork nationality or a diplomatic scandal] also consists in intertextual play: Agata Widzowska-Pasiak's poem *Rajskie życie* [Life in Paradise] and Agnieszka Frączek's *Nie ma jak w domu* [Home, sweet home]. The initial fairy tale situation introduces the problem: "Jakie ma poglądy bociek?/ Znów niektórzy są w kłopotcie!/ Sprawa nie dość oczywista.../ –To domator? Czy turysta?" [3, s. 58] [What are the stork's views? They many confuse. We don't know, if he likes home or prefers to fly away]

The hypotext responds:

Tam, gdzie ziemia jest czerwona,
buzia czarna, osmalona,
gdzie lew ryczy już o świcie,
ma nasz bocian rajskie życie!

Where the soil is red
and the faces black
where the lion roars at sunrise
there is Mr Stark's paradise

Bo w Afryce upał bucha,
bocianowi w brzuszku dmucha,
a w tym brzuszku są frykasy:
knedle z żabą, ananasy.

Sweltering heat in Africa
the stork can hardly carry
his belly, full of treats,
Noodles, frogs and berries

Zaś tu, w Polsce, deszcz za deszczem,
w dziobie pusto, w grzbiecie dreszcze,
żaby chude (same gnaty),
gniazdo trzeba brać na raty.

Here in Poland it is raining
cats and dogs so empty beaked
storks on shabby frogs feed,
taking out a nest on mortgage

Lepiej boćkom w dzikim buszu
niż w Wąchocku czy Olkusz! [3, s. 59]

So much nicer is the wild bush
than is Wachock or Olkusz!

Agnieszka's hypertext makes reference to the opening line of Brzechwa's: "Wybiera się sójka za morze i wybrać się nie morze" [The jay wanted to go abroad but it never left the home] and describes the other side of stork's nature and habits:

Bocian nie sójka: lubi podróże.
Zimą wyjeżdża nawet na dłużej –
zwiedza zamorskich ptaków podwórka
i gdzieś w tropikach wygrzewa piórka.
[3, s. 60–61]

A stork is not a jay: he does fly away.
He likes winter travelling
foreign yards he's visiting,
warming up his feathers in the tropics

But the stork, a traveller "wnet zaczyna tęsknić za domem.../ Pakuje plecak, zabiera żonę/ i odrzutowcem do Polski wraca./ A tu bociana już czeka praca./ Gniazdo wymaga remontu pilnie, [...] – pięknie tu będzie – klekocze rad –/ gdy bocianiątka przyjdą na świat!" [3, s. 60–61] [soon starts missing home, so he packs his suitcase, wife and flies quickly home./ Here he has his work/ and the nest needs urgent mending, [...], before the young come.]

The last stanza is a culmination of the whole story:

Dlatego boćkom, rodem znad Wisły,
nie w głowie takie dziwne pomysły...
Bocian po polsku gada: „kle, kle”,
bo język zulu w dziobie brzmi źle,
polską wieś kocha i polskie miasta...
On jest Polakiem. Koniec i basta!

That's why Polish storks
Don't get crazy thoughts.
They go Polish "kle kle",
do not speak Zulu slang
Polish towns and countryside
They love best, bang bang.

His intertextual play is primarily didactic in nature. It becomes an interesting lesson of ornithology.

A different example of the dialogic strategy are the texts entitled *Gdzie raki zimują? Czyli spięcie lekko uszczypliwe* [Where the crayfish winter or an argument] by Agnieszka Frączek. This time the fairy tale situation is an invitation to an intertextual game: "Gdzie zimują raków zgraje?/ Nie wiem.../ A wam jak się zdaje? [Weście udział w nowym sporze./ to dowiecie się ... (być może)]" [3, s. 88]. [Where do crayfish winter, you reckon? You may well find out if you join the little fight"]

So far the poets have had literary arguments among themselves, now they are proposing the reader, who has gained some experience in this kind of play, to take part. For this reason crayfish texts are rather flexible, tell-whatever-you think, paedeiocentric texts, which explain the meaning of the proverb ["to show someone where the crayfish winter" is to strike back]. The hypotext *Hotel "Pod szczyprawką"* [The Earwig Hotel] explain the metaphorical, traditional meaning of the phrase, which is a warning of revenge.

Dzisiaj rano w autobusie
ktoś się złościł: – Ty nygusie! [...]
Lepiej odsuń się na miłą,
bo inaczej już za chwilę
ujrzysz, gdzie zimują raki!
Uff... nie znoszę fajtlap takich!!!

Today morning someone
Went mad on a bus:
Get off, lousy bagger
Or I'll show you where
crayfish winter

Nygus na to ze spokojem:
– Raki...? Jakoś się nie boję...
Droga pani... bez obrazy...
ja widziałem tysiąc razy.
gdzie zimują te próżniaki. [3, s. 89]

Show where crayfish winter? He responded calmly.
My fair lady,
where they sleep, those lazy bones
I have seen a thousand times.

The further story has a paidial character [6], and the protagonists exhibit child habits:

Powiem pani: otóż raki
lubią wyspać się w komforcie, [...]
Każdy wciska się w pizamę
(w złote rybki haftowaną),
mleko pije na dobranoc,
Mówi „cześć” i idzie spać.
A więc czego się tu bać!

I will tell you something.
Crayfish like a good thing
They all sleep in golden fish pyjamas,
Drink up milk, say "bye"
And turn in.
So why fear?

The *Gdzie raki zimują?* [Where the crayfish winter] text is not signed with any name, so it can come from any reader who feels invited to the intertextual play. It consists in an answer to the question posed in the title, which makes the child's understanding of the phrase more specific.

Gdy nadchodzi sroga zima,
 nic już raków nie powstrzyma.
 Tyłem idą w dwuszeregu...
 Dokąd idą?
 W przód, kolego! [3, s. 90]

When the winter comes
 Crayfish just move on.
 They tread double rows
 Backwards. Where?
 Head on!

In agreement with the poetics of a quarrel, the crayfish from the hypertext have opposing needs: they go forwards and „i nie w głowie im piżamy – / tak sypiało się u mamy!” [...] nie przyjdzie im do głowy, / aby mleko pić od krowy” [3, s. 90]. [do not think about pyjamas/ this is how you slept at mama’s [...] they don’t want to drink cow’s milk]. It is now a child who speaks, a child who attempts to dissociate from the mother as it makes the first steps towards independence:

Zimą raki idą zgodnie
 tam, gdzie wiszą długie spodnie:
 zdarte dzinsy, cud biodrówki,
 szarawary lub bojówki.
 Tylko to, co właśnie modne,
 jest naprawdę raków godne. [...]

In the winter crayfish
 walk together peacefully
 where they trousers see:
 worn out jeans old hip - huggers
 galligaskins, combat trousers.
 What is always really trendy
 crayfish sip like their brandy.

The protagonists are interested in youth fashion, which is a definite symptom of growing up. The topic of both poems is just a pretext for a conversation concerning their problems, and this in fact was the aim of inviting the young reader to play.

The analyses presented enabled naming the basic intertextual dialogue strategies used by the poets, as well as proving that their creative endeavors bear the character of an intertextual game. As mentioned before, the play has an interpersonal character: Agnieszka, Ula i Agata, authors of the hypo- or hypertext, as well as the potential young readers participate in the play.

The strategy of active continuation refers mainly to the topic, but also to the creation of the prototype of the same protagonist or subject, but with opposing qualities. The created world of the hypertext introduced a reverse picture of a given phenomenon, while constituting a semantic whole with the hypotext. The creation of an opposing axiological aspect in the hypertext often takes the form of stylistic reminiscence or form restitution.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Balbus, Stanisław. Między stylami (Between Styles) / Stanisław Balbus. – Kraków : Universitas, 1996. – 81 p.*
2. *Burzyńska, Anna; Markowski, Michał Paweł. Teorie literatury XX wieku (The Theories of 20th Century Literature) / Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, Podręcznik, 2006. – 596 p.*
3. *Frączek, Agnieszka; Kozłowska, Urszula; Widzowska-Pasiak, Agata. Pokłóciły się poetki o pietruszkę i skarpetki, czyli awantura na 48 wierszy (How some poets quarreled about the parsley and the socks or a row of 48 poems) / Agnieszka Frączek, Urszula Kozłowska, Agata Widzowska-Pasiak. – Warszawa : BIS, 2007. – 112 p.*
4. *Głowiński, Michał. Intertekstualność, groteska, parabola. Szkice ogólne i interpretacje (Intertextuality, Grotesque, Parable. General Studies and Interpretations) / Michał Głowiński. – Kraków : Universitas, 2000. – 212 p.*

5. *Kudra, Barbara; Kuda, Anna.* Gry intertekstualne na przykładzie telewizyjnego programu satyrycznego *Ale plama!* (Intertextual games in a satirical television series *What a bloomer*) // *Текст в mediach* [ed. Kazimierz Michalewski]. – Łódź : Wydawnictwa Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego, 2002. – 502 p.
6. *Ostasz Maria.* Od Konopnickiej do Kerna (From Konopnicka to Kern. Study of paedean poem) / Maria Ostasz. – Kraków : Wydawnictwa Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczego, 2008. – 337 p.

*Стаття надійшла до редколегії 22.10.2013
Прийнята до друку 13.01.2014*

ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНАЯ ИГРА В СОВРЕМЕННОЙ ПОЛЬСКОЙ ПОЭЗИИ

Мария Осташ

*Краковский педагогический университет,
ул. Подхоражих 2, 30-084 Краков, Польша;
e-mail: maria.ostasz@onet.pl*

Интертекстуальная игра, которая находится в центре внимания нашей работы, не только является одним из актуальных полей литературоведческого исследования, но и популярным элементом литературной продукции в исследуемых жанровых пределах в контексте генезиса тематики, стилистических реминисценций или формальных трансформаций. В 2007 году три современные поэтессы, Агнешка Франчек, Уршула Козловская и Агата Видзовская-Пазяк опубликовали книгу “Как некоторые поэты спорили о петрушке или приключение длиной в 48 стихов” [Pokłóciły się poetki o pietruszkę i skarpetki, czyli awantura na 48 wierszy], в которой они анализируют поэтологический инструментарий этих текстов, моделируя теорию о “поэтике спора”. Стратегии, используемые в этих сказочных интертекстуальных играх не только реферируют к текстам, но и к самим поэтам: они появляются в свою очередь, в качестве гипотекстовых или гипертекстовых авторов. Анализ избранных текстов сделал возможным название основных стратегий интертекстуального диалога, использованного авторами, а также дал возможность доказать, что их творческие усилия носят характер интертекстуальной игры, которая апеллирует к молодым читателям.

Ключевые слова: гипотекст, гипертекст, интертекстуальная игра, поэтика спора, сказка

ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНА ІГРА В СУЧАСНІЙ ПОЛЬСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

Марія Осташ

*Краківський педагогічний університет,
вул. Подхоражих 2, 30-084 Краків, Польща;
e-mail: maria.ostasz@onet.pl*

Интертекстуальна гра, яка є центрі уваги нашої праці, є не лише одним з актуальних полів літературознавчого дослідження, а й популярним елементом літературної продукції в досліджуваних жанрових межах у контексті генези тематики, стилістичних ремінісценцій чи формальних трансформацій. У 2007 році три сучасні поетеси, Агнешка Франчек, Уршула Козловська та Агата Відзовська-Пазяк опублікували книгу “Як деякі поети сперечалися про петрушку чи пригода довжиною у 48 віршів” [Pokłóciły się poetki o pietruszkę i skarpetki, czyli awantura na 48 wierszy], в якій вони аналізують по-

етологічний інструментарій цих текстів, моделюючи теорію про “поетику суперечки”. Стратегії, що використовуються в цих казкових інтертекстуальних іграх не реферують лише до текстів, а й до самих поетів: вони з’являються, зі свого боку, в ролі гіпотекстових або гіпертекстових авторів. Аналіз обраних текстів уможливив номенування основних стратегій інтертекстуального діалогу, використаного авторами, а також дав можливість довести, що їхні творчі зусилля носять характер інтертекстуальної гри, яка апелює до молодих читачів.

Ключові слова: гіпотекст, гіпертекст, інтертекстуальна гра, поетика суперечки, казка